

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(4)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ทฤษฎี สมมติฐาน และ/หรือกรอบแนวความคิดของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่จะได้รับ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพจนานุกรม	6
ความหมายของพจนานุกรม	6
ความสำคัญของพจนานุกรม	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสารานุกรมไทย	8
ความหมายของสารานุกรมไทย	8
ความสำคัญของสารานุกรมไทย	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับช้าง	10
ความหมายของช้าง	10
ความสำคัญของช้าง	10
องค์ความรู้เกี่ยวกับช้าง	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาษาและวัฒนธรรมไทย	13
ความหมายของภาษา	13
ความหมายของวัฒนธรรม	14
ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมไทย	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพจนานุกรมและสารานุกรมไทย	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับช้างด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย	20
กรอบแนวคิดในงานวิจัย	22

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
วิธีการดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล	23
ขั้นรวบรวมและเก็บข้อมูล	23
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	23
เกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัย	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
การวิเคราะห์ข้อมูล	25
ขั้นสรุปและนำเสนอผลการวิจัย	25
ระยะเวลาทำการวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย	25
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
คำศัพท์เกี่ยวกับช้างที่ปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. 2554 และสารานุกรมไทย	27
คำศัพท์เกี่ยวกับช้างที่ปรากฏในสารานุกรมไทยฉบับเยาวชนฯ	64
ศึกษาวิเคราะห์ หมวดคำศัพท์เกี่ยวกับ "ช้าง" จำนวน 9 หมวดคำศัพท์	66
ที่มาของคำศัพท์	67
ลักษณะของคำที่ใช้เฉพาะแห่งและคำย่อท้ายนิยามของคำศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวกับช้าง	70
ความสัมพันธ์ทางภาษาและวัฒนธรรมไทย	72
ผลการวิเคราะห์	73
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	88
อภิปรายผล	103
ข้อเสนอแนะ	114
บรรณานุกรม	115
ภาคผนวก	121
ประวัติผู้วิจัย	141

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	คำศัพท์เกี่ยวกับ "ข้าง" ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 และสารานุกรมไทย	27
2	คำศัพท์เกี่ยวกับ "ข้าง" ที่ปรากฏในสารานุกรมไทยฉบับเยาวชนฯ 64	
3	หมวดคำศัพท์	66
4	ที่มาของคำศัพท์	67
5	ลักษณะของคำที่ใช้เฉพาะแห่ง	70
6	คำไวพจน์ (คำที่มีความหมายว่าข้าง)	74
7	ตัวอย่างการตั้งชื่อที่มีความหมายว่าข้าง	77
8	คำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องใช้เกี่ยวกับข้าง 78	
9	คำศัพท์เกี่ยวกับ "ข้าง" มีความสัมพันธ์กับประเพณีความเชื่อ พิธีกรรม	81
10	คำศัพท์เรียกอวัยวะของข้าง	82
11	ตำแหน่ง หน้าที่ของข้าง	84
12	หมวดคำศัพท์	90
13	คำไวพจน์ (คำที่มีความหมายว่าข้าง)	91
14	คำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องใช้เกี่ยวกับข้าง	94
15	คำศัพท์เกี่ยวกับ "ข้าง" มีความสัมพันธ์กับประเพณีความเชื่อ พิธีกรรม	97
16	คำศัพท์เรียกอวัยวะของข้าง	98
17	ตำแหน่ง หน้าที่ของข้าง	100
18	เปรียบเทียบคำศัพท์เกี่ยวกับข้างในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 และสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน กับบริบทการใช้ภาษาของคำศัพท์เกี่ยวกับ "ข้าง" จากตัวอย่างคำศัพท์เกี่ยวกับข้าง จากโปรแกรม TNC.	105
19	ตำแหน่ง หน้าที่ของข้าง	112

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพต้นฉบับตำราคชลักษณ์ จากพระสมุดตำราแผนคชลักษณ์	123
2	ภาพข้างศุภลักษณ์ จากพระสมุดตำราแผนคชลักษณ์	124
3	ภาพข้างศุภลักษณ์ จากพระสมุดตำราแผนคชลักษณ์	125
4	ภาพข้างศุภลักษณ์ จากพระสมุดตำราแผนคชลักษณ์	126
5	ภาพข้างศุภลักษณ์ จากพระสมุดตำราแผนคชลักษณ์	127
6	สมุดภาพไตรภูมิ สมัยกรุงศรีอยุธยา เลขที่ 6	128
7	สมุดภาพไตรภูมิ สมัยกรุงธนบุรี เลขที่ 10/ก แสดงภาพข้างตระกูลต่าง ๆ	128
8	กระวีน (น. ห่วงที่เกี่ยวกันสำหรับโยงสัปคับช้าง)	130
9	ระวียง (น. เครื่องคล้องโคนทางช้าง ทำด้วยโลหะรูปโค้ง ปลายทั้ง 2 ข้างงอ เป็นขอและติดห่วงไว้สำหรับคล้องกระวีนต่อกับปลายสายสำออง)	130
10	ช้างสลักไม้บุเงิน มีสัปคับเงิน พระพุทธรูปเงินและฉัตรเงินบนหลังช้าง ศิลปะล้านนา พ.ศ.2467 จัดแสดงในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติหริภุญชัย ลำพูน	131
11	คชาธาร	132
12	ภาพศาลปะกำ ที่หมู่บ้านช้าง อยุธยา	134
13	ภาพช้างที่ใช้ในการสงคราม (ภาพจากการแสดง แสง สี เสียง)	134
14	ช้างป่าลิไลย์ (พระพุทธเจ้าเสด็จอยู่ป่าปาลีโลก มีช้างและลิงคอยอุปัฏฐาก)	136
15	ช้างในพุทธวรรณกรรมและพุทธศิลปกรรม	136
16	จิตรกรรมฝาผนังในวิหารวัดสุทัศนเทพวราราม กรุงเทพมหานคร	137
17	พระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ	137
18	บทบาทช้างในปัจจุบัน (แสดงโชว์ให้นักท่องเที่ยวชม)	139
19	บทบาทช้างในปัจจุบัน (แสดงโชว์ให้นักท่องเที่ยวชม)	139